

ÇAYKOVSKİ KUĞU GÖLÜ BALESİ KEMAN SOLOLARININ SAĞ VE SOL EL TEKNİĞİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ

*Examination of Tchaikovsky Swan Lake Ballet Violin Solos in terms of
Right and Left Hand Techniques*

DOI NO: 10.36442/AMADER.2023.82

Eren KUŞTAN¹

Geliş Tarihi: 08.12.2022

Kabul Tarihi: 04.01.2023

Özet

19. ve 20. Yüzyıl Rus Bestecilerinin müzikleri, Romantik Dönem klasik müziğin önemli bir kilometre taşı olarak görülmektedir. Bu dönemde Rus besteciler gerek senfonik gerekse bale müziklerinde klasikleşen hikâye ve mitleri konu alarak derin müziklerini ilgi çekici konularla birleştirmeyi başarmışlardır. Günümüzde neredeyse tüm dünyada sahnelenen Rus Bale eserleri, özellikle müziklerinin sıra dışı güzelliği ve zengin orkestrasyonu bakımından icracıların ilgisini çekmektedir. Rus bale edebiyatına unutulmaz başarılar veren P.I.Çaykovski de birçok besteci gibi eserlerinde zengin orkestrasyonun yanı sıra kemana yazmış olduğu lirik ve teknik güçlülere sahip soloları ile bale müziklerini doruk noktalara çıkarmıştır. Araştırmada P.İ. Çaykovski'nin Kuğu Gölü Balesi eserinin müziklerinde yer alan başkemancı sololarının sağ ve sol el teknikleri bakımından tespit edilmesi nasıl kullanıldığına yönelik inceleme amaçlanmıştır. Araştırmada veriler belge analizi yolu ile elde edilmiş olup içerik analizi ile ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda Çaykovski'nin Kuğu Gölü Balesi eserinde yer alan başkemancı sololarının hem sağ el hem de sol keman tekniklerini virtüözite niteliğinde kullandığı ve özellikle sol el davranışlarında icracının oldukça yetkin olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çaykovski, Bale Müziği, Keman, Başkemancı Soloları.

Abstract

The music of the 19th and 20th Century Russian composers is seen as an important milestone in Romantic Period in classical music. In this period, Russian composers managed to combine their deep music with interesting subjects by taking the stories and myths that have become classics in both symphonic and ballet music. Russian Ballet works, which are staged almost all over the world today, attract the attention of performers, especially in terms of the extraordinary beauty of their music and rich orchestration. P.I. Tchaikovsky, who gave unforgettable masterpieces to Russian ballet literature, brought ballet music to its peak with his lyrical and technically difficult solos that he wrote for the violin, as well as the rich orchestration in his works, like many other

¹ Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Keman, Antalya, Türkiye, erenkustan@yahoo.com, ORCID ID: 0000-0002-7547-5671

composers. In the research, It is aimed to determine how the lead violinist solos in the music of P.I.Tchaikovsky's Swan Lake Ballet are used in terms of right and left hand violin techniques. In the research, the data were obtained through document analysis and revealed by content analysis. As a result of the research, it has been concluded that the lead violinist solos in Tchaikovsky's Swan Lake Ballet use both right-hand and left-hand violin techniques as virtuosity, and that the performer should be quite competent especially in left-handed behaviors.

Keywords: Tchaikovsky, Ballet Music, Violin, Concertmeister Solos.

GİRİŞ

Batı müziği tarihinde keman gerek solo çalgı gerekse orkestradaki yeri bakımından en önemli çalgılardan birisi olmuş, üzerine sayısız beste yapılmış bir çalgıdır. Kimi besteciler senfoni gibi orkestra için yazılmış büyük formda eserlerde de başkemancı için sololar yazmış ve böylelikle kemanın şiirsel ve etkileyici sesini önemli bir ifade aracı olarak da kullanmışlardır.

Rus Bale Müziği ve Çaykovski

18. ve 19. Yüzyıllarda Rus balesi, Avrupa balesi ile aynı gelişim adımlarını takip etmiştir. İlk olarak 1760'ta, bale bir operanın parçası değil de başlı başına bağımsız bir sanat türü olarak kabul edilmiştir. “Dans, çok eski zamanlardan beri Rusya'da popüler olmuştur. Hristiyanlık öncesi dönemden beri Slavların birçok ritüeli ve eğlence amaçlı dansları vardı. Rus bale okulunu daha sonraları sıra dışı kılan; bu dansların çoğuna şarkıların eşlik ediyor olması, bu şarkıların anlam ve duygu zenginliğiyle dolu olması, dans hareketlerinin yumuşaklığı ve devamlılığıdır. Profesyonel Rus balesi, 18. yüzyılın ikinci yarısına dayanır ve İtalyan, Avusturyalı ve Fransız dans ustaları tarafından Rusya'ya getirilmiştir. Rusya, sahip olduğu zengin halk oyunları gelenekleri ile balenin gelişimi için verimli topraklar olduğunu kanıtlamıştır. Yabancılar tarafından öğretilen teknikleri öğrenmenin yanı sıra Ruslar, kendi dans inceliklerini yabancı dans türlerine tanıtmıştır” (Belova, Bocharnikova, 2021: 9).

Birçok kaynağa göre, ilk Rus dans performansı 1675 yılında Moskova yakınlarındaki Preobrazhenskoe şehrinde “Orpheus Balesi” ile gerçekleştirilmiştir. Müziğinin Heinrich Schuetz tarafından yazıldığı ve sahnelenmesinin Nicholas Lim tarafından yapıldığı düşünülmektedir (Belova, Bocharnikova, 2021: 9).

Rusya’da ilk dans okulu 4 Mayıs 1738’de St. Petersburg’da açılmış ve bu okul daha sonra Leningrad Bale Okulu ve günümüzde Vaganova St. Petersburg Bale Akademisi olarak ün yapmıştır. İki farklı Avrupa kökenli bale okulu Rus bale eğitiminin kaynağını oluşturmuştur. Menuet bazlı “ciddi dans”, Landé ve öğrencileri tarafından öğretilmiş, “komik dans” ise Antonio Rinaldi ve eşi Giulia Rinaldi tarafından öğretilmiştir.

Rus bestecileri zevkli ve incelikli müziklerini en başından itibaren bale için de yazarak bale sanatının kabul edilmesinde ve zirveye çıkmasında önemli bir pay sahibi olmuşlardır. Bu besteciler arasında şüphesiz ki Çaykovski en önemli besteciler arasında bulunmaktadır.

“Piyotr İlyiç Çaykovski 7 Mayıs 1840’ta Votkinsk’de doğmuş ve 6 Kasım 1893’te Petersburg’da ölmüştür. Ünlü Rus bestecilerinden biridir. Bir maden mühendisinin oğlu olarak dünyaya gelmiş, ilk müzik derslerini annesinden almıştır. Petersburg Hukuk Okulu’nu bitirerek 19 yaşında Adalet Bakanlığında memurluğa başlamış, müziği de bırakmamıştır. 1862’de Petersburg Konservatuarına girmiş, Anton Rubinstein’in öğrencisi olarak çalışmıştır. 1860’ta kurulan Moskova Konservatuarına müdür olmuş, ilk operası Voyvoda’yı bu sırada yazmıştır. Çaykovski “ileri” Rus müziği akımının başında bulunan Balakirev, Rimski-Korsakov gibi bestecilerle tanışmış, onların da etkisiyle daha başarılı eserler vermeye koyulmuştur. 1891’de Amerika’ya bir konser gezisi yaparak New York, Baltimore ve Philadelphia’da eserlerini yönetmiş, vatanına dönüşünde büyük eseri “Altıncı Senfoni”si üzerinde çalışmaya başlamış, tamamlandıktan kısa süre sonra tutulduğu kolera hastalığı sonucu Petersburg’da ölmüştür. Çaykovski Rus müziğinde Batı etkisinde Doğu renklerini olağanüstü zarafet ve incelikle birleştirmiş seçkin bir temsilcidir. Bununla beraber bestecilikte Alman okulunu izlemiş ve bu yüzden yurdunun ulusal kaynaklarına tümüyle eğilememiş olması zaman zaman eleştirilmiş, fakat üstün değere sahip verimi yadsınmamıştır. Orkestra eserlerindeki parlak buluşları, derin ve içli bir ruhun yankısı olan melodileri ana sanat tarihinde özel bir yer sağlamıştır. Ayrıca operalarıyla romantik sahne müziğine güzel örnekler katmış, bale süitleri yurdunun bale geleneğini sağlamlaştırmıştır” (Yener, 1976: 82).

“Çaykovski, 14 yaşında kaybettiği annesinden duyduğu Rus halk ezgilerinin etkisiyle, bestelerinde başarılı temalar üretmiştir. Edebiyata olan ilgisi ve Fransız kültürüne olan düşkünlüğü Fransız dadısının etkisiyle görülmüştür. Moskova konservatuarında armoni öğretmenliği sırasında yazdığı başyapıtlarından biri olan Kuğu Gölü Balesi, dünyadaki

en önemli balelerden biri olarak kabul edilmektedir. Çaykovski'nin bale sütleri, Rus balesinin geleneğini daha köklü hale getirmiştir. “Tarihte Çaykovski kadar dinleyicisiyle barışık çok az besteci vardır. Her şeyden önce güzel melodileri, zengin ve renkli orkestrasyonu doğrudan insanın kalbine seslenen doğal coşkusuyla, yapısal kaygılarla dinleyicinin kulağını zorlamadan, gönlünden geldiği gibi seslenmesiyle, ruhsal yapısındaki iniş çıkışları, mutlu-mutsuz anılarını müziğine yansıtması, neredeyse dinleyicisiyle dertlerini paylaşır gibidir. Yaşamındaki her mutlu olayı büyük bir bunalım izlemiştir. Her bunalımın ardından da yeni bir başyapıt besteleyerek çıldırmamak için müziğine sığınmıştır” (İlyasoğlu, 1994: 176).

Çaykovski hayatı boyunca on bir opera, üç bale, altı senfoni (yedincisini tam olarak bitirmemiştir), üç piyano konçertosu, çok sayıda senfonik şiir, bir keman konçertosu, altı orkestra süiti, üç yaylılar dörtlüsü, piyano ve yaylılar için üçlü, bir altılı, orkestra için çok sayıda parça (serenat, fantezi, çeşitleme, capriccio vb.) ve solo çalgı-orkestra için birçok parça yazmıştır (Say, 2003: 340). Klasik müzik repertuarına en üst seviyede ve en fazla sayıda eser kazandıran bestecilerden biridir.

Kuşu Gölü balesi

Büyük besteci P. İ. Çaykovski'nin başyapıt olarak kabul gören eserlerinden birisi olan Kuşu Gölü balesi, bale edebiyatının en önemli ve kült eserlerinden birisi olarak kabul görmektedir. Çaykovski'nin 1875-1876 yıllarında bestelediği balenin dört kısım ve iki perdeden oluşan senaryosu, Rus halk masallarından şekillendirilmiştir ve kötü bir büyücünün lanetiyle kuşuya dönüşen bir prenses olan Odette'in hikayesini anlatmaktadır. Orijinal prodüksiyonun koreografı Julius Reisinger'dir. Besteci Çaykovski, Kuşu Gölü Balesi'nin nihai başarısını yaşamı boyunca görememiştir. Beyaz Kuşu, güzelliği ve ihtişamıyla Rus Balesinin gerçek bir sembolüdür.

Eser, birçok ünlü dansçının sanatlarını sergilemeleri için mükemmel bir ortam olmuştur. Odette ve Odile'in performansı, ciddi bir dansçının cesareti için bir mihenk taşı olarak kabul edilir. “ (https://www.bolshoirussia.com/performance/swan_lake/)

“1. PERDE

1. TABLO

Sarayın bahçesinde Prens Siegfred'in doğum günü kutlanmaktadır. Kraliçe de törene katılarak oğluna altın yaylı bir ok armağan eder ve bir gün sonra onuruna vereceği baloda, evleneceği kızı seçmesi gerektiğini söyler. Prens henüz evliliğe hazır olmamasına rağmen bu duruma boyun eğmek zorunda kalır. Daha sonra tüm köylüler Prens'in onuruna dans ederler. Gün batarken konuklar dağılır. Prens yalnız kalır ve göle avlanmaya gider.

2. TABLO

Avlanmak için göle doğru gelen Prens görülür. Tam o sırada beliren kuğu, Prens'e adının Prenses Odette olduğunu söyler. Odette, büyücü Rothbart'ın kuğu şekline soktuğu kızlardan biridir. Büyünün bozulması ise, ancak bir erkeğin bu kuğulardan birisine âşık olup, aşkına yemin ederek sözünden dönmemesi ile gerçekleşebilecektir. Gizlendiği yerden çıkan acımasız büyücü Rothbart, Prensi yok etmek ister ama Odette yalvararak bu duruma engel olur. Daha sonra kuğular dans ederek Prense Odette'in aşkına eşlik ederler. Gün doğmak üzere, göle dönmek zorunda olan kuğular veda ederek ayrılırlar.

2. PERDE

1. TABLO

Sarayın balo salonunda, saraylılar ve konuklar Prens'in doğum gününü kutlamak için toplanmışlardır. Prens, kendisine tanıtılan kızlardan birini seçmek durumundadır. Ancak, akli fikri sevgilisi Odette'de olduğu için gönülsüzdür. Balo, birden davetsiz gelen iki konukla karışır. Bunlar, baron kılığına girmiş büyücü Rothbart ile Odette'in yüzünü kullanan kızı Odile'dir. Prens, Odile'in sevdiği kız Odette olduğunu zannederek çok sevinir. Uzaklardan kuğu Odette'in yalvaran görüntüsü belirir. Fakat Odile'in büyüüne kapılmış Prens, hiçbir şey görememektedir. Rothbart, zaferi kazanmış bir tavırla, kızını göstererek, Prensten onu sevdiğine dair yemin etmesini ister. Tabii çok geçmeden büyücü ve kızı Odile, Prens'in sevgilisi Odette'e ihaneti ile alay ederler. Şaşırtıcı gerçeği öğrenmesi ve o sırada Odette'in tekrar beliren görüntüsü, Prensi çok üzer. Fakat iş işten geçmiş, Prens başka birisine sevgi yemini etmiştir. Kuğular büyücünün elinden kurtulamayacaklardır.

2. TABLO

Aynı gece, göl kıyısında ihanete uğrayan güzel Odette, ölümü arzulamaktadır. Kuğular onu teselli ederken, birden çıkan fırtına ile Odette'i arayan Prens görülür. Bağışlanması için yalvarmaktadır. Bu sırada büyücü Rothbart tekrar karşısına çıkar ve Prese ettiği yemini hatırlatarak kızını Odile'le evlenmesini ister. Gün doğmak üzere olduğundan Odette göle dönmek zorundadır. Odette'i yitirmek istemeyen Prens, büyücü ile kavgaya tutuşur ve sevgisinden aldığı güçle onu öldürür. Rothbart'ın ölümü ile gölün üzerindeki büyü kalkar. Prens Siegfried ve Prenses Odette mutluluğa doğru yürürler.” (<https://www.operabale.gov.tr/Sayfalar/workdetail.aspx?EserKodu=347>)

Orkestrada Başkemancı ve Soloları

Bir orkestrada şeften sonra en yetkili kişi olan başkemancı birçok sorumluluğa sahiptir. Bu görev ve sorumlulukları; şef ile orkestra arasında bağ kurmak, özellikle birimci keman grubunun yaylarını belirlemek ve bunun sonucunda tüm yaylı gruplarının yay seçimlerine etki etmek, orkestranın akordunu yapmak. Bunu yanın sıra müzikal ayrışmalar veya fikir ayrılıkları noktasında çözüm getirici bir rolü de bulunmaktadır. Hersherson'a göre (1985) bir başkemancı, orkestra içinde öncelikli olarak bir kemancıdır. O hem yaylı grubun bir üyesi olarak diğer orkestra elemanları ile uyum içinde hem de keman sololarında bir solistin parlak virtüozitesinde çalabilmelidir.

İşte neredeyse orkestranın vazgeçilmezi olan başkemancı için birçok besteci eser içinde solo bir bölüm yazmıştır. Bu sololardan ilk akla geleni Rimsky Korsakov'un Şehrazad adlı eseridir.

Keman Sağ ve Sol El Teknikleri

Yaygın kullanılan sağ el keman teknikleri arasında; yay değiştirme, Detache, Legato, Colle, Martele, Staccato, Spiccato, Sautille, Richochet ve akorlar yer almaktadır.

Yaygın kullanılan sol el keman teknikleri ise; pozisyon değişimi, Vibrato, Pizzicato, ve Flajolelerdir.

Amaç ve Önem

Araştırmanın amacı, Çaykovski'nin Kuğu Gölü Balesi'nin başkemancı sololarının sağ el ve sol el tekniği bakımından tespit edilmesi ve keman sololarını çalan ve gelecekte çalmak isteyen keman icracılarının yararlanabileceği, esere teknik açıdan hangi yönleriyle hazırlanmaları gerektiği konusunda fikir edinebilecekleri bir kaynak oluşturmaktır. Araştırma Kuğu Gölü eserinin başkemancı sololarının belirlenmesi ve teknik açıdan sınıflandırılması bakımından önem taşımaktadır.

Problem Cümlesi

Çaykovski Kuğu Gölü Balesi Keman Sololarının Teknik Bakımdan nasıldır?

Alt Problemler

1. Çaykovski Kuğu Gölü Balesi Keman Soloları sağ el tekniği bakımından nasıldır?
2. Çaykovski Kuğu Gölü Balesi Keman Soloları sol el tekniği bakımından nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmada kavramsal çerçevenin oluşturulması için tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır” (Karasar, 2008: 77).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada eser ile ilgili veriler belge analizi yoluyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Çaykovski Kuğu Gölü Balesi Keman Soloları sağ el tekniği bakımından nasıldır? Alt problemine yönelik bulgular

Legato

Çaykovski Kuğu Gölü balesi başkemancı soloları sağ el tekniği bakımından incelendiğinde tespit edilen tekniklerin başında legato tekniği gelmektedir. Legato tekniği en temel ve önemli sağ el tekniklerinden birisidir. Aşağıdaki örnekte 2. perdede 25-28. ölçülerdeki pasajın legato olarak çalınacağı görülmektedir. 25 ve 27. Ölçülerde sol telinden başlayan ve mi teline kadar üçlemelerin baskın olduğu bu yapıda tel geçişlerinin son derece bağlı, koparmadan çalınması gerekmektedir. 26. Ve 28. Ölçülerin ise süslemelerden hemen sonra gelen aksanla beraber legato karakteri bozmadan icra edilmesi son derece önemlidir.

Şekil 1. Kuğu Gölü Balesi 2. Perde 25-28. Ölçüler

Detache

Eserde tespit edilen bir diğer sağ el tekniği ise detachedir. Detache tekniği de temel sağ el davranışlarının başında gelmektedir. Aşağıdaki örnekte 145-150. Ölçüler arasında bulunan detache yapı görülmektedir. Burada 5. pozisyonda başlayan oktav çift ses pasajda her bir yayın ayrı ayrı çalınacağı görülmektedir. 146. ölçüde ise tel değişimiyle birlikte yine yayların ayırarak çalınacağı görülmektedir.

Şekil 2. Kuğu Gölü Balesi 2. Perde 145-150. Ölçüler

Staccato

Staccato, Kuğu Gölü eserinde tespit edilen bir başka sağ kol tekniklerinden birisidir. Şekil 3'te gözlemlenebileceği gibi; iki bağlı legato notalardan sonra gelen üstü noktalı notaların staccato şeklinde

çalınacağı görülmektedir. Bu üstü noktalı notalar, kendisinden önce ve sonra gelen notalardan ayrı duyurulacak şekilde çalınmaktadır.

Şekil 3. 2. Perde 21-22. Ölçüler

Spiccato

Orta seviye zorlukta olan sağ kol tekniklerinden birisi olan spiccato Kuğu Gölü eserinde görülen tekniklerden birisidir. 136-137. ölçülerdeki pasaj arşenin telden yükselerek zıplaması ve bu hareketin devamı yoluyla çalınmaktadır. Eserde daha çok yüksek pozisyonlarda ve hızlı pasajlarda kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 4. 136-137. Ölçüler

Tel Değişimi

49-52. ölçüler arasında tel değişiminin yoğunlukta olduğu görülmektedir. Eserin genelinde tel değişimi vardır ancak, şekilde verildiği gibi belirli bir devamlılığı gerektiren yapı belirtilen ölçüler arasında yoğunluktadır. Bu ölçüler arasında 32'lik notaların her birinin farklı bir telde yazılmış olması nedeniyle eşit şekilde tel değişikliği yapılması gerekmekte ve sağ kolun yüksekliğinin buna göre ayarlanması gerekmektedir. Bkz. Şekil 5.

Şekil 5. 2. Perde 49-52. Ölçüler

Çaykovski Kuğu Gölü Balesi Keman Soloları sol el tekniği bakımından nasıldır? Alt problemine yönelik bulgular

Çift Ses

Çift ses çalma keman sol el tekniklerinin önemli tekniklerinden birisidir. Aşağıdaki pasajda, Şekil 6 ve 7’de oktav ve üçlü çift seslerin sıkça kullanıldığı görülmektedir. Özellikler şekil 7’de görüldüğü gibi üçlü yapının çarpma ile birlikte kullanılması ve pozisyon değişiklikleri eserin güçlüğüne ortaya koymaktadır.

Şekil 6. 66-72. Ölçüler

Şekil 7. 115-120. Ölçüler

Tek Ses Triller

80-83. ölçülerde büyük ikili aralığında trillerin yapıldığı görülmektedir.

Şekil 8. 80-83. Ölçüler

Çift Ses Triller

9. Şekilde görülen triller, önce çift sesin çalınıp daha sonra tiz olan tek sese düşerek trilin yapılması yoluyla çalınmaktadır.

Şekil 9. 124-126. Ölçüler

SONUÇ

Birinci alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre Kuğu Gölü balesi müzikleri başkeman sololarında keman sağ el tekniklerinden legato, detache, staccato, spiccato ve tel değişiminin kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. En temel sağ el tekniklerinden olan bu teknikler, ünlü Rus bestecisi Çaykovski'nin yazım biçiminde özellikle icracının virtüoziteye yakın ve keman tekniğine uygun bir şekilde yazılmıştır. Verilen örneklerde görüldüğü üzere eserde en temel sağ el tekniklerinden legato, detache, staccato, spiccato ve tel değişiminin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Özellikle yay değişiminin değerlendirmeye alınmasına sebep olan örneğinde verildiği üzere zıplayan arpejlerin (jumping arpeggio) kullanımı tel değişimi başlığı içerisinde verilmiştir. Aslında Ricochet tekniği olarak da kimi yerde değerlendirilen bu yay tekniği sağ el için ileri seviye örneklerden birisidir.

İkinci alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, Kuğu Gölü balesi müzikleri başkeman sololarında keman sol el tekniklerinden çift ses, tek ses tril ve çift ses trilin eserde kullanıldığı görülmektedir. Her ne kadar Çaykovski'nin yazımında melodi, armoni ve renkli orkestrasyon ön planda olsa da yazmış olduğu eserine hem orkestrasyonunda hem de başkemanlı sololarında azımsanmayacak ölçüde sol el tekniklerinin yetki. Bir icra seviyesi gerektirdiği görülmektedir. Özellikle hızlı çalınmasını gerektiren çift sesli yapıların doğru bir entonasyon ile icra edilmesi gerekmektedir. Yine karşımıza çift ses olarak çıkan fakat ayrı bir güçlüğü de beraberinde barındırın bir durumda oktav pasajlardır. Şekil 6'da bulunan, eserin 66-72 ölçülerinde kısa bir kesiti verilen oktav yapı sekizlik nota değerleriyle 4. ve 1. Pozisyon arasında tel geçişini de içeren bir yapı oluşturmaktadır. Bu durum çok temiz icra edilmeyi gerektiren melodik bir çizgidir. Teknik beceri kadar müzikal de yetkinliği gerektirmektedir.

Elde edilen veriler ve yapılan tespitler sonucunda eserde sağ el tekniklerinin daha yoğunlukta olduğu görülmektedir. Çaykovski'nin müziği ön plana alarak, virtüoziteden uzak, ama bir o kadar da keman sınırlarını zorlayan yazımı; icracıların özellikle sağ el tekniği bakımından

gelişkin olmasını gerektirmektedir. Her ne kadar Çaykovski'nin yazımı senfonik üslupta olsa da bu eserde virtüozitenin izlerini görmek mümkündür. Alikperova (2022: iv) Çaykovski'nin Op.35 Re Majör keman konçertosu için ifade etmiş ve eserin virtüöz bir eser olarak görüldüğünü vurgulamıştır. Çaykovski keman yazımında virtüöziteye önem vermiş ve bunu kullanmıştır.

KAYNAKÇA

- Alikperova, S. (2022). The Tchaikovsky Violin Concerto: Revisions And Repertoire For Performance Technique. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bilkent Üniversitesi
- E. Belova, E. Bocharnikova (2021) The Great History of Russian Ballet. EBSCO Publishing: eBook Collection (EBSCOhost)
- Hershenson, R. (1985). The Role of a Concertmaster. (5/3/2017). www.nytimes.com/1985/06/30/nyregion/the-role-of-aconcertmaster.html
- Karasar, N. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- İlyasoğlu, E. (1994) Zaman İçinde Müzik. Yapı Kredi Yayınları
- Say, A. (2003). *Müzik Tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yener, F. (1976). Müzik Kılavuzu. Milliyet Yayınları
- Nota alıntıları: Moscow: P. Jurgenson, n.d.[1895]. Plate 4432. (#535915)
Tekrar basım: New York: Broude Brothers, 1951. Plate B. B. 59.

İnternet Kaynakları

<https://imslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/535915/ge07>

https://www.bolshoirusssia.com/performance/swan_lake/

<https://www.operabale.gov.tr/tr-tr/Sayfalar/workdetail.aspx?EserKodu=347>

<https://www.nytimes.com/1985/06/30/nyregion/the-role-of-a-concertmaster.html>